

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 259.

V Ljubljani, v ponedeljek 10. novembra 1884.

Letnik XII.

Uradniške težnje.

Vsak stan, vsak človek še posebej in vsi ljudje, karkoli jih pod milim nebom živi, ima svoje nadloge in težave, je že stara resnica kakor zemlja. Vsakdo si pa po mogočnosti prizadeva, nadlog se kolikor toliko iznebiti, ali vsaj se jih polajšati. Stan nižjih uradnikov je bil pa od nekdanj še posebno s težavami obdarovan, kar vé vsakdo, kdor je imel količkaj priložnosti z njimi v dotiko priti. Po mogočnosti zboljšati si svoj stan, napravljali so že lansko leto in prej na Dunaji in v Pragi nižji uradniki shode in zborovali ter se posvetovali kako in kaj bi bilo storiti, da bi se zaelili ali pa vsaj nekoliko pokrili dve skeleči rani, ki na uradniškem telesu zevati, in posebno v X. in XI. razredu do živnega segate. Občna želja po vpeljavi službene pragmatike je ena in zboljšanje vpokojnine in preskrbnine uradniških vdov in sirot pa druga rana, ki nujnega zdravila ali vsaj polajšanja potrebuje. Obe bili ste vže pred državnem zborom in slovenski poslanec g. Klun je, ako se ne motimo, ondi stavil predlog o vpeljavi službene pragmatike za c. kr. uradnike.

Nižji c. k. uradniki so bili do sedaj in so še svojim načelnikom in višjim izročeni na milost in nemilost. Kakor je višjemu ta ali oni uradnik ravno po volji, tako ga pa opišejo v njegovi kvalifikaciji in se na ta način mnogokrat ne jednemu, ampak lahko dvema ali trem zarine zapah do vsake višje stopinje, katero bi bili sicer dotični brez črnih pik, vsled svoje spretnosti in sposobnosti sploh lahko dosegli. Pri c. kr. častnikih tega ni! Ondi se ne pišejo nobene tajne kvalifikacije več, temveč ima vsak lajtenant pravico kvalifikacijo pregledati, kako so ga opisali njegovi višji ter jo potem v znamenje, da jo je prebral in videl, celó podpiše. Tako naj bi se tudi pri c. kr. uradnikih vpeljalo, kar bi bilo popolnoma prav in preprečilo bi se krivica dozdevna ali resnična, vsak bi vedel pri čem da je — bilo bi tako tudi konec sumničenja in nezaupnosti.

Gorjé mu sedaj, kdor ima zadosti dozdevnih naglavnih grehov, kakor so, zavedna narodnost,

zavedno postopanje, odkritosrčna beseda in kar je še drugih taci naglavnih grehov. Ali pa če je imel kdo srečo, da je kje v veselo družbo med znance prišel in ga znabiti kozarec preveč zvrnil, dasiravno je sicer trezen in marljiv uradnik. Kdo bi mu zato zameril, saj je po celi teden ne vidi pijače druge barve na mizi, kakor belo — vodo, ki jo ima od Boga zastonj. A o tem je zvedel načelnik njegov in vže mu je zapisal opazko, da je pijanec. Pijancev pa, se vé, da nikjer ne marajo, v uradniškem stanu še posebno ne; tako je bila za mnogo let nesrečnemu asistentu, adjunkt ali kancelistu višja služba za mnogo let preprečena ali pa tudi za vselej.

Kdor je pa tako nesrečen, da ima v kvalifikaciji marogo narodnosti, tisti naj pa le križ naredi, da bi se sploh kedaj nad IX. razred višje vspel. Celó uradniki s pravoslovnimi šolami na tem razredu obvisijo, ako nočejo biti hinavci ali odpadniki. Pri vsem tem se dotični uradnik še zagovarjati ne more, ker se mu o marogah niti ne sanja ne! Naravna posledica pa je, da večinoma vsak tako preziran zgubi pogum in marljivost ter iz mislečega človeka, — postane mašina, ki dela, ker delati mora.

Druga taka jako skeleča rana je silno pičila preskrbnina zapuščenih vdov in sirot uradniških, kedar se jim skrbno očetovo oko za zmiraj zapré in delavna roka, ki jim je dosedaj kruha rezala, na vekomaj otrpne. Plače celo svoje življenje ni imel tolike, da bi si bil zamogel tudi pri skromnem življenju kaj na stran dejati; kajti nižjemu uradniku, ki nima prav nikakega postranskega zaslužka, odmerjena je plača tolika, da ako ima le količkaj obilno družino, umreti ravno od glada ni treba, živi pa težko! Obrtnik in rokodelc si svoje delo ali trgovec svoje blago in prodajo lahko tako vravná, da sme z gotovostjo reči: „Toliko me veljá, koliko moram zanj potegniti, toraj mi bo mogoče toliko na stran spraviti za stara leta! Kje je uradnik, ki bi zamogel kaj tacega storiti? Kedar se toraj primeri, da zatisne oči, družina zapuščena ostane. Preskrbnina za porastle otroke je pičila in za vdovo znaša le

tretjino moževne plače. Nekaj priklade za izgojo se pa dobi še le takrat, če je čvetero otrok ali pa več. Če jih je manj, se ne dobi nič, če jih je več, pa ravno tako nič več kakor za štiri. Poznamo družino, kjer je bil oče višji uradnik in vendar je po njegovi smrti zapuščena družina lakoto trpela, kajti na vsacega ni več prišlo preskrbnine kakor po 9-5 krajcarjev na dan. Trgovec in obrtnik oba še pri življenju na to gledata, da toliko dražje izdelujeta svoje blago, čim več potrebujeta, tem več si hočeta za starost na stran položiti. (Da, če kupovalci hočejo; poskušnja je nevarna. Vredn.) In čem bolj sta pridna, tem bolj, se jima množi kupec, od ktere bota na starost živela. Uradnik tega ne more; on naj bo priden, kakor hoče, kadar pride prvi, dobi svojo plačo odločeno, ne več, ne manj. On je na svojo stalno plačo navezan, stan njegov mu pa brani, da bi si iskal drugih postranskih zaslužkov.

Za skrbnega očeta je tak položaj že v življenju mučen ter mu napravlja mnogokrat britke skrbi, a še hujše mu mora biti o smrtni uri, kadar gleda okolistoječe nezadostno ali celó nepreskrbljene otroke! Zato bi bilo res želeti, da bi se nižjim uradnikom kaka boljša preskrbnina in odgojina kakor si že bodi naklonila. Otroci bili bi boljše odgojeni in uradniki bi z večjo tolažbo in zaupanjem svoje dolžnosti spolnovali.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. novembra.

Notranje dežele.

V *delegacijah* gre vse prav gladko spod rok! Ni ga še bilo kmalo leta, da bi se bil v delegacijah predlog za predlogom in nastav za nastavom tako hitro, točno, mirno in jedrnatoreševal, kakor ravno letos. To se vé, da zopet židom in liberalcem ni prav. Ti ljudje, se silno jezé, da delegacije s sprejemom zahtev za skupne potrebe sedanji Taaffejevi vladi skazujejo zaupanje, kterege ona pri Izraelu in nje-

LISTEK.

Za Martinov večer.

„Gos“, odrezal si se hitro, ko si prečital naslov; kaj ne, dragi moj! Rad ti verjamem, da ti Martinov večer vsako leto največ veselja napravlja gos (gotovo več, kot bi ti ga na pr. ikraste klobase!). Le ostani še letos pri tem znamenitem predmetu, povabi pa tudi mene k sebi, da se bova skupno kratkočasila. Znabiti, da ti tudi o „Gosi Martinovi“ kaj novega povem. Taka gos je mastna in izvrstna, a dovoli mi, dragi prijatelj, vprašanje: Ali veš zakaj se ravno o sv. Martinu toliko govori o gosi in zakaj ravno temu svetniku pridajajo slikarji in kiparji večkrat gosjo podobo? Marsikdo je o tem že ugibal, a malokdo je pravo zadel. Morda si tudi ti med tistimi, ki tega dnevnega oziroma večernega vprašanja še niso rešili. Odkrito ti povem, da bi tudi jaz tega ne vedel, ko bi ne bil slučajno čital letošnjo spomlad v ilustrovanem katoliškem zabavniku „Alte und Neue Welt“ razlage o tej stvari, katero

je priobčil (kakor je tam opomnjeno) „ein allbekannter Kirchenfürst“. Naj ti jo ob kratkem ponovim.

Do današnjega dne se je ohranila navada različne izraze za domače in društveno življenje določevati po godovih svetnikov. Razdelili so in delé še sedaj leto v štiri četrtine ter govore: o Svečnici, o sv. Jurji, o sv. Jakobu, o sv. Martinu. O teh godovih so plačevali in plačujejo marsikje najemnino, o teh dneh vstopajo in izstopajo hlapci in dekile v službo; tudi različni davki so se in se še pobirajo o takih dobah. Tako se je morala — in s tem smo bližej pri stvari — tako zvana krvna desetina oddajati o sv. Martinu „in natura“. Predmeti zato so bile posebno gosi, race, kokoši; gos pa je bila zastopnica in pripodoba krvne desetine. Ni toraj čuda, če se govori o „Martinovi gosi“, saj je bilo ravno o sv. Martinu treba oddajati krvno desetino. Vsled tega so tudi radi postavljali zraven sv. Martina podobe gosjo, ako so hotli imeti sv. Martina v drugačni kot v navadni podobi — vojaka na konji — a vendar tako, da bi se ta svetnik spoznal od drugih, ki se tudi vpodobujejo s škofovo palico in mitro. Da se pa o „Martinovi gosi“ ne samo govori, temveč da jo tudi na mizo prinašajo, ima po-

leg tega še ta tehtni vzrok, da okoli sv. Martina mlade gosi popolnoma dorastejo ter dajo dobro večerjo.

Rešitve tacega vprašanja je tedaj treba prav blizo iskati, ne v daljavi, kakor so nekteri mislili, da bo v življenju sv. Martina kaj tacega našel, kjer bi bila gos imela svojo vlogo, podobno kakor na pr. pri kapitolskih čuvajih v starodavnem Rimu. Ne življenjepis sv. Martina, ki ga je spisal njegov učenec Sulpicij Sever, niti njegova tri pisma o čednostih, čudežih in smrti sv. Martina, ne podajajo nikakoršnega povoda, da bi mogli gos v zvezo spraviti z velicim svetnikom in škofom v Turu. Vidiš, ravno tako so tudi dolgo ugibali o črnih podobah Matere božje. Še celó v paganski mitologiji so nekteri iskali predpodob, drugi pa so hotli vedeti, da so zamorcem na ljubo začeli Marijo črno slikati. Še le pozneje so se spomnili, da je visoka pesem (1, 4.) dala povod bicantinskim črnim podobam Matere božje: „Črna sem, vendar lepa“.

Če te ravno mika, povem ti, ko je ravno Martinov večer, še to, v kateri zvezi sta izraza „kapela“ in — „kapelan“ s sv. Martinom. Po smrti sv. Martina so njegov plašč, ki so ga na Francoskem po-

govemu liberalnemu bratu nikakor nima in si ga pridobiti ne more, dokler ne vrže Slovanom naravnost zanjke okoli vratu. Ker pa Taaffe tega noče, zato njegova vlada pri liberalnih nima zaupanja! Nič ne dé! Svojo šestletno dobo bo imela čez par mesecev za seboj in tedaj, ob času novih volitev se bo pokazalo, ali je Taaffejeva vlada kaj veljala ali ne. Ko bi si bila Taaffejeva vlada tudi v notranji politiki tako modro prizadevala napraviti pravo sporazumljenje med narodi, kakor se ji je na zunaj posrečilo pri naših sosedih Nemcih, Rusih, Srbih, Rumuncih in Bolgarcih, bi avstrijskim državljanom pač nepozabljiva, tako naj bo pa samo tako zadovoljna, kakor je! Ne tajimo, da bi si ona ne prizadevala sporazumljenja napraviti, ali sredstev za tisto si ni pravih zbrala, kajti ona deluje večinoma s tistim osebjem, ki se je na nemški abecednik učilo prve modrosti. Saj ni mogoče, da bi ravno tist uradnik, ki je pod Auerpergom nemško pesem krasno pel, sedaj v slovan-skem koncertu pravi glas zadel. Zadene ga, toda kar zadene je zloglasje, ki se čuje v pojavih nezadovoljnosti. Kljub temu nam je pa vendar še ljubše Taaffe kakor pa Stremajer, Hasner ali kdo drug tak. Le drugo osobje naj bi grof Taaffe nastavljal po višjih, po prvih mestih, ktero bi bilo njegovega duha in sporazumljenje bi bilo kmalo gotovo.

Gledé prijateljske zveze med *Austrijo* in *Nemčijo* vprašal je delegat Szilagyi v delegacijah ministra zunanjih zadev, grofa Kalnokyja, ali je ona namenjena le na obrambo proti kakemu že določene-mu sovažniku ali pa je taista sklenjena za vsako-jake slučaje. Grof Kalnoky je na to rekel, da bi delegat brž ko ne rad zvedel: na kaj se nam je pri tej zvezi zanašati in kaj da je nam žrtovati? Kakor bi rad potolažil vašo radovednost, mi tega vendar ni mogoče. Tri reči so, ki mi branijo resnico povedati in sicer vse časti vredni odbor, javno mnenje po Evropi in pa kabineti sami. Iz teh razlogov ne zdi se mi v interesu monarhije, kar zahtevate, in to mi mora v prvi meri merodajno biti.

Kaj je Nemcem, t. j. liberalnim Nemcem „Ehrensache“ (častna reč) kaže sledeč dogodek iz *Gradea*. Slovenci, Hrvati, konservativni Nemci in nekaj aristokratov, vsi velikošolci ondi, so hotli napraviti velik ples, čegar čisti dohodki bi se bili izročili družbi rudečega križa. Liberalno nemški velikošolci vidili so pa v tem žaljenje nemštva, ter so se združili z laškimi irredentovci jeli temu podjetju z vso silo vpirati. Iz silne agitacije porodil se je občni zbor vseučilišnikov, na katerem je irredenta zmagala domoljubno misel avstrijskih sinov. Irredentovci so rekli, da je „Ehrensache“ temu podjetju vstaviti se, ker drugače po veselici vstanovljen odbor neliberalnih elementov, omadežuje značaj univerze.

Ogersko državno premoženje. Letos je dejal ogerski finančni minister, da se je primanjkljaj za več nego 10 milijonov pomanjšal v enem samem letu. To je res veselo poročilo, samo ko bi bilo tudi povsem resnično. Res, da bo treba kakih 10 milijonov gld. manj na posodo vzeti, a zato so prodali Ogri to leto državnega posestva za več kakor 10 milijonov gld. Kakor kaže razpoštev za l. 1885 bo zopet prodanih posestev za 10.010.521 gld. in bo tako ostalo državi le še za 18.132.796 gld. zemljišča. Kaj pa potem, ko bo vse prodano? Ljudstvo je že zdaj tako revno in zadolženo, da se iz obupnosti seli iz domovine v daljno Ameriko, kaj bo pa še le čez nekoliko let! Nad ogersko krono visi že zdaj temna megla, ki se imenuje bankrot, a v liberalizem zatopljeni zastopniki obupanega ljudstva si zakrivajo oči, da ga le ni treba videti.

Vnanje države.

Sveta Stolica je poslala vsem svojim poslan-cem okrožnico, ktero naj izročé dotičnim vladam. Ta okrožnica omenja napadov vradnih listov, ki so bili proti sv. Očetu obrnjeni, ko je hotel ustanoviti bol-nišnico v Rimu. Ta bolnica bi imela v prvi vrsti

služiti onim, ktere bi kolera napadla in bi morala biti blizu Vatikana. Namesto, da bi se liberalni listi radovali nad tem činom usmiljenja, so se pa posebno uradni listi „Pop. Romano“ in „Diritto“ upirali taki bolnišnici. Poleg tega, da se je vzela sv. Očetu prostost, odrekajo mu tudi še pravico krščanske lju-berzni do bližnjega. Na koncu pravi okrožnica, da ta uradni napad laške vlade v novi svedoči, kako neznosen je položaj sv. Očeta v Rimu.

Nemškega cesarja nesreča vedno preganja. Letos je že drugič kar je na lepem padel. Na nje-govo prvo nesrečo se bodo naši čitatelji še spomin-jali, ko je v Pottsdanskem parku njegovemu konju spodletelo in je s cesarjem vred padel. Tedaj si je cesar le nekoliko kite pretegnil, kar ga ni dolgo v njegovih opravkih oviralo. Sedaj pa prihaja hujša novica iz Berolina. Cesarju je spoletelo v sobi. Padši poškodovan se je na desno pleče, ktero ga še sedaj boli. Bolečina je posebno huda, kedar hoče z desno roko le količjak gibati. Vsled tega je že celi teden na divan navezan, kjer ležé dopri-naša otožne jesenske dneve. Lažnjiva so poročila, ki govoré, da se cesar vdeležuje vseh vladnih opravil in zadev, kakor prej; neresnično pa je, da odkar je bil v sobi padel, ni še prijel za pero, pa tudi še nobenega ministra sprejel, ki bi mu bil kaj poročal v vladnih zadevah. Cesar Viljem leži in se zdravi. Kaj pa pri toliki starosti taka bolezen pomeni, in koliko vpliva ima pri starem telesu, vé vsakdo.

Cincarska politika, do sedaj predpravica An-gležev, poprijela se je tudi *Francozov* v Tonkinu. ali bolje, Francozje so se je poprijeli, nevedoč ali naj bi vojakov tjekaj poslali, ali pa naj bi se le edino na dosedanje ondi delujoče moči opirali in le za obrambo skrbeli. Žalibog, da se je ta politika oprezovanja in cincanja tako silno maščevala nad Francozi samimi. Ni še dolgo, da je prinesel te-legraf iz Kantona prežalostno novico, ki je vsakega kristjana v srce zabolela, da so v Kantonu Kitajci jeli iz sovraštva do Francozov kristjane preganjati. Razdajali so jim več kapelice, razsuli so jim blizo 200 hiš in jih požgali do tal. Kristjane same pa, kar so jih vjeli, trpinčili so po živinsko, ker niso hoteli darovati malikom. Kdor je le zamogel, je bežal. V Hongkong pribežala sta dva škofa, tri-deset misijonarjev in več nego sedem sto kristjanov. Novica se je sedaj vsa od besede do besede po-trdila. Ne moremo si kaj, da ne bi izrekli obžalo-vanja, da je morala krščanska kri teči, ker so Fran-cozje vsled svoje malomarnosti opustili ob pravem času za zdatno pomoč po zasedenih krajih skrbeti. To je pa še le začetek; najbrž, da bode še vse kaj hujšega sledilo.

Japonski vladar Mikado je proglasil ver-sko svobodo v vsem širnem kraljestvu. To je za krščanstvo, ki je bilo do sedaj le v 4 japonskih mestih dovoljeno, velikega pomena. Dosedaj ste bile državne vere šintoizem in budizem. Vsak Japonec je moral biti ud ene izmed teh ver. Mikado je bil kralj in veliki duhovnik ob enem; duhovniki so bili, kakor državni uradniki le od njega odvisni in so morali poleg tega tudi verske nauke po kraljevi volji in želji vravnati. Zdaj je pa padla ograja, ki je za-pirala japonsko državo pred krščanstvom in šintoiz-em in budizem nima nič več pravice kakor vsaka druga vera. Duhovsko čast je kralj odložil in po od-loku prvega ministra Sandže Sanetonija, ki se pod-pisuje dajdžo-dajdžin si volijo višji duhovniki obeh ver skupnega višjega duhovnika, kteri mora pa še od vlade potrjen biti, da sme opravljati svojo službo. Upajmo, da se bodo za vlado sedanjega mikada Chutsu-Hito-ja povrnil dnevi sv. Frančiška Ksaverija, ko se je na mah na tisuče Japoncev otrslo pagan-skih okov in sprejelo sv. krst.

Izvirni dopisi.

Iz Štajarskega, 9. novembra. Pogreb v. č. g. Franc Juvančiča, častnega korarja, viteza Franc-Jožefovega reda, ki se je vršil danes popoldne pri Novi cerkvi, bil je prav veličasten. 32 duhovnikov se je zbralo, da skaže telesnim ostankom častitlji-vega starčka poslednjo čast. Sprevod so vodili preč. gospod stolni dekan Mariborski, Ignacij Orožen; vde-leževala sta se ga tudi častna korarja prečast. gg.: Rožane Tomaž in Ivanc Martin. Vsi duhovniki domače, Novocerkovske dekanije, so bili navzoči. Med pričujočimi smo zapazili tudi c. kr. okrajnega glavarja Celjskega in tamošnjega c. kr. gimnazijskega ravnatelja. Ljudstva se je vdeleževalo v preobilnem številu, ne le iz domače fare, temveč tudi iz so-seskinih župnij. Pogrebni govor je imel profesor v Mariborskem bogoslovju, v. č. g. dr. Miha Napotnik, rojak ranjcemu dekanu. Iz tega vrlega govora po-snamemo sledeče črtice o življenji nepozabljivega nam duhovnega prijatelja. Rodil se je g. France Juvančič l. 1802 v Konjiški nadžupniji. Njegov starejši brat Sigmund je bil tudi duhovnik in umrl l. 1845 kot nadžupnik v Laškem trgu. Ranjki Novo-cerkovski dekan pa je služil kot kaplan pri sv. Martinu poleg Slovenjega Gradca, v Vitanji in pri Novi Cerkvi; potem kot župnik skozi 24 let v Vojniku, in od l. 1859 sem kot dekan pri Novi cerkvi. Slovel je po svojem priprostem in pobožnem obnašanji, pa po svoji uzorni zvestobi in natančnosti. Častiti govornik je tolažil žalujoče farane s preveselo resnico, da se enkrat zopet snidejo s svojim skrbnim pastirjem; naj ga pa posnemajo po svojem spo-kornem življenji. — Naj mi bo dovoljena še ta le opazka. Svet je navajen, še dandanes imetje duhov-nikovo neizmerno preceniti. Tako so nekteri tudi premoženje ranjcega g. Juvančiča silno visoko pre-tirali. Zdaj ob smrti se je pokazalo, kako so se vkanili. — Blagi pokojnik naj v miru počiva!

V Št. Vidu pri Zatični, 7. novembra. (*Nekaj o šoli, posebno o Št. Vidski na Dolenjskem.*) Ni dolgo od kar so v Belgiji imeli šolski praznik in veselico, ktere sta se tudi kralj in kraljica vdele-žila. Pri tej priložnosti je imel ondodni naučni mi-nister Jacobs govor, v katerem zraven družega, po-daja angleške šole v zgled, v kterih se otrokom ne tlačijo stoterne reči v glavo, po kterih ostanejo tepci kakor prej, brez kakega napredovanja. Ime-novani minister zahteva, da se otroci, če je treba s šibo kaznujejo, ne pa jih pozno v noč z doma-čimi nalogami trpinčiti. Dovoljuje jim igrače na prostem, da bi na umu in telesu zdravi ostali. — Tudi na Francoskem spoznavajo, da mnogobrojno učenje sedanjega šolskega predmeta otroke le trpinči in vse zmoti, tako da po prestanih poskušnjah jim družega ne ostane, kakor da so štirinajstletni reveži. O ko bi vendar tudi že skoraj v naših deželah do tega spoznanja prišli; potem bi se odpravilo mar-sikaj nepotrebnega, potrebni nauki pa bi bolj svoj vspeli in sad pokazali.

Jaz mislim, da se še marsikdo, ne samo v naši fari, ampak še marsikje drugod, spominja nekdanje Št. Vidske šole. Posebno je pa v naši fari veliko mōž in žen, ki se je hvaležno spominjajo in se je bodo spominjali vse svoje žive dni.

sebeno častili ter celó v vojsko seboj jemali kot sreče-nosen prapor, shranili v posebnem oddelku njegove cerkve v Turu. V cerkvenem jeziku pa se imenuje plašč, oziroma plašč za kor „capa“ (kapa), zato se je imenoval kraj, kjer je bil shranjen „capella“ in duhovniki, ki so tam služili, „capellani“. Ti izrazi so se potem vdomačili po vseh krajih. Stare „kape“ ali plašči za kor pa so imeli „kukulico“ (kapuco), kakor se še sedaj vidi na naših pluvijalih (večernih pla-ščih), ktero so v mrzlem času potegovali čez glavo. Od tod izhaja beseda kapa za pokrivalo, ki se je s tujega tudi k nam preselila.

Od gosi, s ktero sem začel svoj pogovor, zašel sem sedaj že precej v stran. Vrniva se, dragi, k glavnemu predmetu nocojšnjega večera, k gosi!

Ta-le večer ima svoje posebnosti. Le povej, če ni to res čuden prizor, (kteri se pa kaže posebno tam, kjer vino krščejuje), namreč, da med tem ko leži na mizi gos, sedi za mizo gosjak. Bahovega pobratima mislim s tem, kajti zanj je ta večer kot nalašč vstvarjen. Priložnosti je pri tem res obilno, da se utegnejo vresničiti besede onega modrijana, ki je trdil, da imajo pivski bratci goske za sestrice. To svojo na videz drzno trditev je tudi vtemeljil

primerjaje postavo, vedenje in življenje gosi in — pijancev.

In zares! Rudečkast kljun ima gos, rudečkast nos je večidel pijančevo kazalo. Poglej gosi v oči, v te majhne temne oči! Ali nima mar tudi pijanee majhnih, motnih oči, posebno če ga zjutraj po-gledaš? Gos označuje dolg vrat. Pijanci si želé ve-licih steklenic, ki bi imele dolge vratove. Živel je pa nekda tudi sloveč pijanec, Filoksen mu je bilo ime, ki si je želel tako dolzega vratu, kakor ga ima štoklja. Da nimajo niti gosi niti pijanci trdne, varne stopinje, ampak le nekako švaplajo, vé pač vsakdo. Če se še pomisli, da so gosi bose, spomnimo se pri tem precej tudi pijanca, ki dostikrat tako dolgo pije in zapija, da se mora slednjič bos z beraško palico potikati po svetu, ko je pa pijan, se pa še prekla-dati sam ne more. Pogostokrat zapravi vse, dom in posestvo, orodje in obleko, ter se mora sam in dru-žina raztrgan valjati ne na gosjem perji, temveč na slami in stelji.

Če sedaj pogledaš obnašanje in življenje gosi in vinsko-duhovitih gosjakov, najdeš spet mnogo slič-nosti. Gosi pijó in pijó, in ko so pile, pijejo spet kmalo. Kjer so gosi, biti morajo blizo reke, potoki,

mlake, sicer jim življenje ne ugaja. Tudi kopljejo se prav rade v svoji pijači. Ozri se sedaj v pijančevo življenje. Kedaj ima zadosti in kje samo je zado-voljen in vesel? Če ne vidi vedno pred saboj vrečo vina ali pive ali, kar je še bolj važno. žganja, ki dobro vreže v grlo, ne čuti se pijanec srečnega. Čas mu je tudi vedno prekratek; ni mu zadosti dan, pri-vzeti mora tudi noč, mnogokrat do družega jutra.

Gosi ljubijo tudi družbo. Kar stori ena, naredi precej tudi druga. Ako se podá ena v vodo, gredó druge hitro za njo, ako pije ena, pijó tudi druge. V tem tudi ni razločka med njimi in med pijanci. V svoji družbi ga ne marajo, kdor ga ne more to-liko nesti, naj si že bo „ta grenki“ ali „ta kratki“ ali pa kaka druga močna tekočina. Kakor pa se gosi kmalo začnó dreti druga nad drugo, tako tudi pri obilni pijači ni dolgo mirú, pijanci so si kmalo v laseh. Pa ne le med saboj se hitro stepó, tudi na ecsti mora vse bežati pred neke vrste pijanci. Toda kaj čemo? Saj gosi tuli sredi ulice kričijo nad ljudmi. Za lepo, pomirljivo besedo marajo pijanci tudi tako malo, kakor gosi.

Stare gosi pa skrbé tudi za to, da se mlade kmalo privadijo tacega življenja, oziroma pijače in

Naša šola je imela samo dva razreda, bila je tako cena, da ako stroške sedanje šole premislimo, lahko rečemo, bila je zastoj; pa po izvrstnih učiteljih, g. Turku, ranjkemu g. Slivniku, po nepozabljivem ranjkem župniku g. Kulavici in drugih, je tako lep uspeh pri šolarjih dosegla, da bo vedno nepozabljiva ostala. S kolikim veseljem so ranjki škof Krizostom, grof Auersperg in veleučeni profesorji iz Ljubljani vsako leto k šolskemu sklepu dohajali, in tako nam slovesnost poviševali. Sklep šolskega leta je bil jeden najveselejših dni za našo faro. Vsako leto na ta dan je bila prostorna cerkev skoraj polna, kakor ob nedeljah, po sv. maši se je zalivalna pesem pela, da se je treslo po cerkvi; potem se je vse k šolskemu posloplju, v za ta dan premajhno dvorano podalo, ker ni bila le znotraj, ampak tudi okoli posloplja velika gnječa. Z veseljem so učitelji, učenci in učenke pokazali trud pretečenega leta. Tu so se že neučeni starši, še bolj pa učeni gospodje čudili marsikterim odgovorom, ki se jih niso nadjali pri tako mladih otrocih. Eni so znali iz katekizma na vsako vprašanje brez izjeme dobro odgovarjati, v računih in pisanji so bili popolnoma izurjeni, tudi v zemljepisji, risanju, petji itd. Tistega ne rečem, da je bilo čisto brez zanikernžev in slabo talentiranih, ampak sploh je bilo dobro in veliko boljše kot zdaj, tako da ne kaže, da bi sedanje šole kdaj toliki uspeh pokazale, kot ga je prešnja. Naj povem, da ranjki župnik g. Kulavica, so vse tako vredovali, da učenci niso bili samo učiteljem, ampak tudi drug drugemu med seboj podložni, ki so se morali spraševati, jeden na drugega paziti in vse ob koncu meseca, nekatere reči pa večkrat v mesecu naznaniti. Ranjkemu g. župniku se ni nikdar stozilo v šolo iti, kadarkoli njim je čas dopuščal. Učili so tudi druge reči, ne samo krščanski nauk, kakor zemljepisje, pisanje, risanje in petje. Veliko so torili za povzdigo sadjereje, poznam že velike drevesa, da celo cele vrste zasajenih dreves od onih učencev, ki so se na farovškem vrtu sadjereje naučili. Ker sem bil jaz učenec ravno te šole, vem kako z veseljem smo jo obiskovali, k temu nas je priganjalo veselje do nauka, sklep leta ali poskušnja, in pa darila, ki smo jih dobivali.

Spominjam se še da v zadnjih dveh letih nisem nobenkrat izostal, akoravno sem imel poldrugo uro daleč hoditi, se vé, da pot in vreme tudi ni bilo vedno lepo, pa me vendar ni nobena reč zadržala. Če so nam g. župnik rekli: „Pridite tudi v četrtek dopoldne, vas bom jaz učil“. To so nam na prosto voljo dali. Še se spominjam četrta, ki je bilo zelo grdo vreme, niso se nobenega učenca nadjali, pa v kljub temu nas je veliko prišlo, gospod so pa še bolj čas imeli kot drugikrat, zatoraj so rekli: „Škoda da ste se samo za dopoldne namenili v šoli biti, in niste nič za južno seboj vzeli, jaz imam pa čas še popoldne pri vas biti“. Kaj so storili? Kruha so nam kupili, ga razrezali in nam razdelili, da smo se najedli in lahko popoldanske šole počakali. Da oni niso gledali na trud, ne na čas in ne za denar, ki so ga včasih obilno potrosili za knjige, zemljovide, vsakovrstne sešitke in darila, ker so revne in včasih tudi bolj izvrstne učence obdarovali z vsemi potrebnimi šolskimi rečmi. Še veliko bi se dalo povedati od naše prejšnje šole, pa znalo bi se

mlake, ktera je starim najljubša. Ali so oženjeni pijanci kaj drugačni? Otrok še hoditi ne zna sam, in že dobi včasih za poskušnjo kaj „duhovitega“, češ, da se sinček bolj vtrdi. In ko dobro shodi, vzame ga večkrat ljubeznjivi oče tudi s saboj v krčmo. A dolgo mu tega ni treba, sinček začne v tem oziru kmalo samostojno postopati, znabiti še celo očeta prekosi.

Ko pa je slednjič gos dovršila svojega življenja tek, ko je tolikokrat pila in spet pila, pride Martinov večer kuharica z nožem, ter vzame življenje tej vodni pijanki. Pijanec višje vrste si nakoplje večkrat bolezen že zgodaj. Pogostokrat se tudi zgodi, da mu smrtna kosa odseka glavo kar nenadoma, in nesrečnež se zavé še le pred sodnim stolom, da ima dušo, po kateri edino se je ločil v življenji od živali, od gosi. Tako je opisoval oni modrijan gosje in pijančovo življenje in konec. Marsikaj, kaj ne, pogodil je dobro. Midva pa, prijatelj moj dragi, trčiva sedaj tu vpričo pečene gosi na zdravje tega modrijana in vseh, ki se pošteno razveseljujejo nocojšnji večer, naj si bodo že stari Martini ali novejši Davorini!

komu preveč zdeti. Konečno mi bodi pa vendar še dovoljeno povedati od nekega marljivega učenca te šole. Ta je g. A. Kunstek. Škoda za njega, da ga njegovi stariši niso mogli dati više študirati, ker je že takrat kazal poseben talent za zemljopisje in risanje. Vsaki prazen papir in prostor, ki ga je dobil, je porisal z svinčnikom. Potem se je po predlogah, ki so mu njih v. č. g. župnik dajali, sploval. Šel je bil v skromno službo na Dunaj, le da bi se bil tam malo razgledal in kake umetnosti tako rekoč po strani naučil. Pa zarad bolehnosti se je moral kmalo nazaj povrniti; zdaj pa si je pomagal do prodajalnice, kakoršne so po kmetih v navadi, pa se o prostih urah še vedno trudi z risanjem stavbarskih načrtov in s slikanjem. Ni dolgo, kar je dovršil lepo podobo, skoraj v naravne velikosti, v. č. g. župnika Kulavica, tako izvrstno, da se njej vse čudi. No to je tudi sad naše prejšnje šole.

Če rečem, da so šole sedaj slabše, kot so bile prejšnje, tega ne rečem zato, da bi s tem koga hotel razžaliti, saj vem, da se vsaki po zakonih in predpisih zadržati mora. Imejmo pa upanje, da bomo prišli do spoznanja in do one steze, ki pelje k lepemu in krščanskemu napredku.

Domače novice.

(V Zagrebu) si nekteri gospodje hrvatske narodne stranke, ki je sedaj vladna stranka, po domače se jim pa madjaroni reče, pri otvorjenji galerije slik, ki se je včeraj ondi ob navzočnosti škofa Strosmajerja, mnogih deputacij iz jugoslovanskih pokrajin in neštevilnega nad vse navdušenega naroda vršila, niso najlepšega spričevala dali, gledé domovinske ljubezni in ljubezni do naroda ter so s tem dokazali, da jim je madjaronstvo v resnici bolj pri sreci, kakor pa narodnost, in kar je tisto v zvezi! Zagrebški nadškof Mihajlovič, ban Khuen-Hedervary in kakor čujemo, še nekaj drugih, odpeljalo se je iz Zagreba, da niti slišali niso, kako da narod časti svoje in se z njimi raduje. Prav enako se je obnašala madjarska železnična oblast, ki je prepovedala na kolodvoru vsak slavnosten sprejem s tem, da ga ni dovolila okrasiti z zelenjem in cvetjem. Vsled tega hrvaškemu narodu in slovenskim zastopnikom ni bilo mogoče, svojega ljubljence škofa Strosmajerja došlega iz Djakove na kolodvoru sprejeti, ter se je nalašč za to pred taistim v naglici napravil provizoričen pavilon, kjer je župan Ornadek pozdravil visocega gosta, ki se mu je do solz ginjen zahvalil. Navdušen narod klical mu je „živio“ na „živio“, kakor bi nikdar jenjati ne mislil. Mesto je bilo tako rekoč v zastavah kar povito, raz oken so pa domoljubne Zagrebčanke na slavnostni sprevod, ki se je od kolodvora pri Vranicanijevi palači s Strosmajerjem pomikal cvetje vsipale in vence ter šopke metale. Župan je Strosmajerja nagovoril, da je pač malo, kar mu zamorejo ponuditi, toda to kar je, so srea vseh, ki mu bijejo nasproti veselé se svojega največjega dobrotnika, kojemu se ima hrvaški narod zahvaliti za jugoslovansko akademijo, sedaj pa za galerijo slik. Prevzvišeni vladika je ob tej priložnosti županu odgovarjajoč zopet rekel, da je vse njegovo delovanje posvečeno naprej Bogu, potem pa domovini in hrvaškemu narodu! Slovenske deputacije častna diploma in nagovor pokazala sta Strosmajerju i naše spoštovanje do njegove častite osebe in ste mu privabile zopet solze v oči. „Slovenci in Hrvatje morajo skupno delati“, rekel je škof Strosmajer, in te besede morajo nam biti vodilo. Žal, da se dviguje visoka stena dualizma med nami, ktera se mora poprej podreti do tal, preden nam bo skupno postopanje mogoče. Otvorjenje Zagrebške galerije slik na včerajšno nedeljo, pripeljalo nas je pa kljub temu zopet korak bližje drug drugemu.

(Tombola v „Katoliški družbi“) včeraj 9. t. m. je bila vrlo dobro obiskana. G. predsednik je v prijaznem nagovoru pozdravil navzoče, ter med drugim omenja družbe sploh, potem katoliško družbo, čemu je in kaj njena naloga. Prestopil je potem na deško zavetišče „Marijanum“. Jako potreba je, da se v deškem sirotišči „Collegium Marianum“ na Spodnjih Poljanah, priredi kak kraj, kjer bi se prebivalci (sirotinski otroci in šolske sestre, ki vodijo vzgojo), zbirali k molitvi. Posloplja je izdelanega dosihmal le dve tretjini, dečkov je blizo 100 in v celem posloplji ni ga pripravnega prostora za skupno molitev. Vsaka

delavšnica, vsaka kaznilnica ima kak kraj v skupno molitev odločen, kajti molitev je po krščanskih nazorih najboljšo sredstvo za blaženje srea; nasprotno je pa človek, ki se Boga ne boji, najnevarniša stvar na božjem svetu. G. govornik je vabil navzoče, naj po svoji moči pripomorejo, da se lepa misel izvrši, da dobi Marianišče kraj, kjer bodo otroci tudi za svoje dobrotnike molili. — Ker je bila tombola dobro obiskana, so bili tudi prihodki znatni. Prišlo je nad 50 gld., ki se imajo najprej obrniti v to, da poravna dolg, ki ga je društvo naredilo za izdajo „Glasov“. pri tiskarju. — Z včerajšno tombolo je tedaj pričela „Katoliška družba“ svoje zimske zabavne večere. Vivat sequens!

(Beseda v Ljubljanski čitalnici), ktero je taista sinoči svojim udom priredila, bila je po vsem prav izvrstna. Gospode pevce hvaliti bilo bi toliko kakor vodo v Savo nositi; ves svet jih pozna da so izvrstni. Ravno tisto lahko rečemo z dobro vestjo o gledališki predstavi „Gluh mora biti“, burki v enem dejanji, ki je na navzoče poslušalce tako dobrodejno vplivala, da so se taisti nasmejali za cel teden.

(Nadvojvoda Karol Ludovik), krasna visoka osoba, prišel je včeraj zjutraj v Ljubljano, kjer se je ob 9. uri vdeležil v nunski cerkvi sv. maše, ktero je daroval generalvikar Ljubljanske škofije preč. g. Pauker. Dopoldne so bili potem pri „Slonu“ sprejemi c. kr. deželnega predsednika barona Winklerja in vojaškega zapovednika fmlt. Rheinländerja. Ob 11. uri sprejemal je nadvojvoda pri deželni vladi v avdienco razne gospode in gospe delujoče pri društvu rudečega križa. Popoldne pregledal je nadvojvoda magacin pomožnega društva rudečega križa Ljubljanskih gospá, kjer je izrekel svojo popolnoma zadovoljnost, potem podal se je pa v Trnovsko jezdarno, kjer se je bila postavila transportna kolona Ljubljanskih veteranov z vsim svojim poljskim trénom. Možje transportne kolone pokazali so ondi svojo ročnost in spretnost predstavljajoč bojno polje, kjer so pobirali in obvezovali lahko poškodovane in hudo ranjene vojake. Nadvojvoda Karol Ludovik je bil z vspehom tako zadovoljen, da je večkrat „usmiljene Samarijane“ glasno pohvalil, da prav dobro delajo. Občno priznanje dobila sta ravno ondi načelnik veteranov g. Mihalič in prvomestnik transportne kolone g. Bischof. Konečno izrekel je visoki gost svoje popolno priznanje stotniku g. H ü b s c h m a n n u, ki je zapovednik transportne kolone in pa vsem gospodom in gospem, ki so se posvetili službi „usmiljenega Samarijana“. Popoldne ogledal si je visoki gospod še razne prostore ranjenim vojakom namenjene; danes opoldne se je pa v Trst odpeljal.

(Shod c. kr. uradnikov), kakor je poziv vabil, se je sošel sinoči ob 1/2 8. uri zvečer. Pozdravil je starosta oficijal g. Brunner zbrane goste s tem, da jih je povabil zaklicati trikratni „hoch“ in „živio“ presv. cesarju. Nadalje jim je razkladal pomen današnjega shoda in je predlagal, naj se vstanovi začasni odbor. Volitev se je odmah izvršila in so bili voljeni za prvomestnika, g. Brunner, za tajnika g. Prhavec v odbor pa: za c. kr. poštne uradnike: gg. Brgant in Butarec; za c. kr. brzojav g. Poka; za c. kr. politične uradnike g. Majzenovic; za c. kr. sodnijske uradnike gg. Brunner (predsednik) in Stegnar; za c. kr. finančne uradnike gg. Lilek in Prhavec (tajnik). Poslednji takoj prečita že po časnikih razglašene točke, zaradi katerih se je današnje zborovanje napravilo. K tem tudi v našem listu razglašenim točkam pridali so še: vštetev aktivitetne doklade v penzijo, kar se je soglasno sprejelo. Točka se je utemeljevala s tem, da marsikteri uradnik, ako ima nesrečo, da v X. ali XI. razredu običi svojih 40 let, naposled za vse svoje službovanje za pokojnino mnogo manj in komaj toliko dobi, da zamore živeti. O kakem priboljšku, ki ga je človek na stara leta potreben, tedaj še misliti in vendar je dotični vse svoje moči državi žrtvoval. Dalje se je tudi predlagalo, da naj bi se pokojnina, ktera naj se že pri 35 letih začenja in ne še le pri 40, računila po štiridesetinkah oziroma petintridesetinkah, t. j. od leta do leta, ne pa kakor je to sedaj od deset do pet in pet let, ker marsikdo mora z 39 leti v pokoj, ter zgubi 4 leta pri pokojnini. Predlog se je razno premotraval in konečno zavrgel. Ako se ozremo na zborovanje, moramo pritrditi, da so se več ali manj zbrani gospodje zanimali za vse navedene točke, kakor so: 1. Povišanje plače; 2. službena pragmatika; 3. vsako leto obli-gaten odpust za vsakega uradnika po 14 dni; 4. znižanje službe od 40 na 35 let in 5. zboljšanje

vpokojnine za vdove in sirote, toda priznati pa tudi moramo, da s takim navdušenjem in s tolikim prepričanjem ni bila nobena točka niti predlagana niti sprejeta, kakor oni dve, ki smo jih v članku na čelo postavili: o službeni pragmatiki namreč in o zboljšnji preskrbnin vdov in sirot uradniških. Odbor je sklenil vse potrebno ukreniti, da sprejete predloge pošlje glavnemu odboru uradnikov X. in XI. razreda, ki se je v Bregenci osnoval, od koder je razposlal pozive po vseh deželah na uradniška središča, naj se osnujejo okrajni odbori, ki se bodo z zadevo pečali in jo glavnemu odboru poročali. Ta bo potem skrbel, da pride sklenjena po združenih močeh uradnikov celega cesarstva zopet pred državni zbor in od ondot pred prestol presvitlega cesarja, katerega se je zbran zbor čestokrat navdušeno spominjal. Ko so bile točke sporeda rešene, obrne se prvomestnik do zbranih zastopnikov časništva z jako laskavimi besedami proseč, naj bi tudi taisto z velikim svojim uplivom na javno življenje pripomoglo k tako srčno zaželenemu vspehu, katerega živa potreba priporoča. Prvomestnik je potem zborovanje končno ob 9. uri zaključil, a zopet z viharim trikratnim „živio“ in „hoch“-klici presvitlemu cesarju.

(Lukovski poštni urad) nas prosi za popravek, da ni bil tisti poštni voz, ki se je po sporočilu „Slovenca“ v št. 254 od 4. novembra na Dunajski cesti trčil z drugim vozom in nekaj polomil, njegov, temveč Kamniške pošte. Pravični želji na podlagi resnicoljubnosti radi vstrežemo.

Razne reči.

— Česko steklo v Indiji. Pred prekopom sueškega kanala je bilo česko steklo v vzhodni Indiji popolnoma neznano. Vozili so tje laško in angleško blago. Od l. 1869 je pa česko steklo v Indiji najbolj razširjeno, in kakor poročajo ondotni listi, ne tekmuje z drugim blagom samo po ceni, ampak tudi po jakosti. Česki stekleni biseri so navaden kinč indijskih žen, deklet in duhovnikov.

— Prodani samostan. Ne samo na Francoskem, tudi v Avstriji se vničujejo samostani. Kakor poroča „Čech“ je na Moravskem v Lipniku samostan oo. Piaristov, katerega je pred 250 leti ustanovil kardinal knez Dietrichstein. Sedanja posestnica Lipniškega gradu kneginja Hatzfeld je pa prodala samostan in prisilila zadnjega piarista, da je zapustil dosežanje svoje domovje. Oče Ahacij je zapustil Lipnik. Da bi pa poštene meščanje pokazali svojo ljubezen do njega in celega reda, so pa priredili slavnostni sprevoz z godbo, katerega se je vdeležil mestni zbor, šolska mladina in razna društva.

— Statistika tobaka. Finančno ministerstvo dalo je podatek prodaje tobaka, iz katerega lahko vidimo, koliko tobaka se je prodalo v prvi polovici 1884. leta; iz tega podatka je dalje tudi razvidno, da je število kadivcev vedno večje. V prvih šestih mesecih pokadilo se je okoli 747 milijonov smodek toraj 31 milijonov več kakor v enakem času 1883. leta, povikšali so se toraj tudi dohodki od 33.242.932 goldinarjev preteklega leta na 35.458.858 goldinarjev. Najbolj priljubljene so tako zvane „kratke“ smodke; teh se je letos 34½ milijonov več prodalo kakor v preteklem letu; potem so „cigarete“; število teh se je zvišalo za 39 milijonov; v tretji vrsti so „vržinke“, v četrti „kube“ po štiri krajcarje; dalje „Portorike“, „Britanike“ in „Trabuke“.

— Vravna knjižnice Vatikanske. Kakor v arhivih, tako bodo tudi v knjižnici vatikanski sv. oče dela vtiskovalcev, prepisovalcev in učenjakov olajšati in bolj vravno uvesti skušali. Kakor se je mnogim katoliškim časopisom naznailo, so že posebni komisiji delo začeli naročili; posebno važno se jim zdi dopolniti oskrbnitvo (opravnitvo) in število oseb pomnožiti. Sedaj se peča več tajnikov s tem, da napravijo pregledne kataloge in da olajšajo tako učenjakom delo. Leon XIII. pomaga vsestransko in storijo vse za knjižnico, da bude med prvimi najboljšimi v Evropi.

Telegrami.

Rim, 9. novembra. V jutrišnjem tajnem konzistoriju imenovali bodo sv. oče Dunajskega nadškofa za kardinala ob enem pa prekonižirali Brixenskega in Ljubljanskega škofa.

Pariz, 10. novembra. Od včeraj popoldne, pa do 11 ponoči zbolelo je 138 ljudi za kolero, umrlo pa 51.

Montreuil, 10. novembra. Deset ljudi je tukaj za kolero zbolelo.

London, 10. novembra. V premogovih rovih Hochinskih pri Tredegarji silen razpok med tem ko je bilo notri 15 delavcev. Bojé

se, da so vsi mrtvi; 4 mrliča so že na dan zvelkli.

London, 10. novembra. Northbrook pravi, da naj bi se Egiptu 8 milijonov funtov posodilo, nabiralnica za povračilo dolga opustila, obresti pri angleških Sueških delnicah znižale, stroške za vojake pri zasedanji potrebne prevzame naj deloma Angleška, omenjeno posojilo naj pride pa na prvo mesto razven posojila na domène (državna posestva).

Poslano

Kamniškemu dopisniku v „Slovenca“ od dne 7. t. m. št. 257. v odgovor:

Vedel sem lahko, da se bode skušalo, se preobračalo, sumničilo in grdilo moje početje, t. j. moj nasvet zavoljo upeljave lastne režije na Studenci, vendar ne utegnem se prepirati s takimi ljudmi. To pa je presmešno, da me pahneta med liberalce zaradi tega, ker meni ni in ne bo nikdar identična naša čistiljiva domača duhovščina in žep tujih usmiljenk. Konstatirati pa moram vendar-le, da boče vsled mojega predloga naša uboga dežela odslej prihranila več tisoč goldinarjev na leto, ker je red sam moral staviti ponudbo, da hoče znižati previsoke cene. Ako sem se pa s tem pregrešil, bodem zastopal ta greh z lahkim srcem pred svojimi volilci.

V Ljubljani, 10. novembra 1884.

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški,
deželni poslanec.

Tuji.

7. novembra.

Pri **Malič**: B. Ephraim, trgovec, iz Hamburga. — Otomar Schuhardt, trgovec, iz Rötha. — Henrik Skodlar, fabrikant, z Dunaja. — Berger, trgovec, z Dunaja. — Hahnenkamp, trgovec, z Dunaja. — Avrelia Tiefenbach, grajščakinja, s Hrvaškega. — Jakob Porenta, kaplan, z Dolenjskega. — Jernej Lunaček, posestnik, iz Travnika. — pl. Obereigner, nadgojzdar, iz Schneeberga. — Franc Donner, c. k. gojzd. uradnik, iz Rudolfsvega.

Pri **Stonu**: Ig. Rosenbaum, trg. pot., z Dunaja. — Ant. pl. Santi, c. k. nadzornik, iz Trsta. — Demeter Mareo, trg. z lesom, iz Trsta. — Ig. Fertin, kaplan, iz Prečine. — J. Hellmann, trg. pot., iz Tarnopola.

Pri **Bavarskem dvoru**: Manhart, trgovec, iz Innsbrucka. — Grašek, posestnik, iz Domžal. — Janez Vučer, posestnik, iz Kamnika. — Stebi, knjigotržec, iz Čermoč.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Hofbauer, trg. z lesom, iz Trsta. — Matija Modic, posestnik, iz Bloške police.

Pri **Avstrijskem caru**: Miroslav Weiskopf, iz Linea. — Anton Žvokelj, učitelj. — Janez Roie, posestnik, iz Kamnika. — Leopold Breclnik, iz Ljubljane.

Umrli so:

7. novembra. Jernej Žitko, železniški čevaj, 80 let, Dolge nlice št. 5, oslabiljenje moči v starosti.

V bolnišnici:

7. novembra. Janez Švare, ključavničarski pomočnik, 28 let, pljučnica.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. novembra.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 20 kr.
Sreberna „	82 „ 35 „
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	103 „ 70 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 40 „
Akcije avstr.-ogerske banke	868 „ — „
Kreditne akcije	290 „ 80 „
London	122 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoski napoleonid.	9 „ 71 „
Nemške marke	59 „ 95 „

Od 8. novembra.

Ogerska zlata renta 6%	123 gl. 05 kr.
„ „ 4%	93 „ 60 „
„ „ papirna renta 5%	89 „ 35 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 105 „ — „
„ Länderbanks	102 „ 25 „
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu	574 „ — „
„ državne železnice	300 „ 75 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	213 „ — „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 125 „ 25 „
„ „ 1860	500 „ 134 „ 75 „
Državne „srečke“ iz l. 1864	100 „ 173 „ 50 „
„ „ 1864	50 „ 172 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 178 „ 25 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	109 „ 10 „
„ Ferdinandove sev.	105 „ 25 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ 50 „

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljše kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev, posebno krmoreznic in slamoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najbolj izkušene izdelke; nadalje: Zitne snažnilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (22)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzjetjem

Marijacejske kapljice

za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žicah, otekline, otrpele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje huja prihajala in vse več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila opostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(32) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtogob, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje,

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skraženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah á 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.